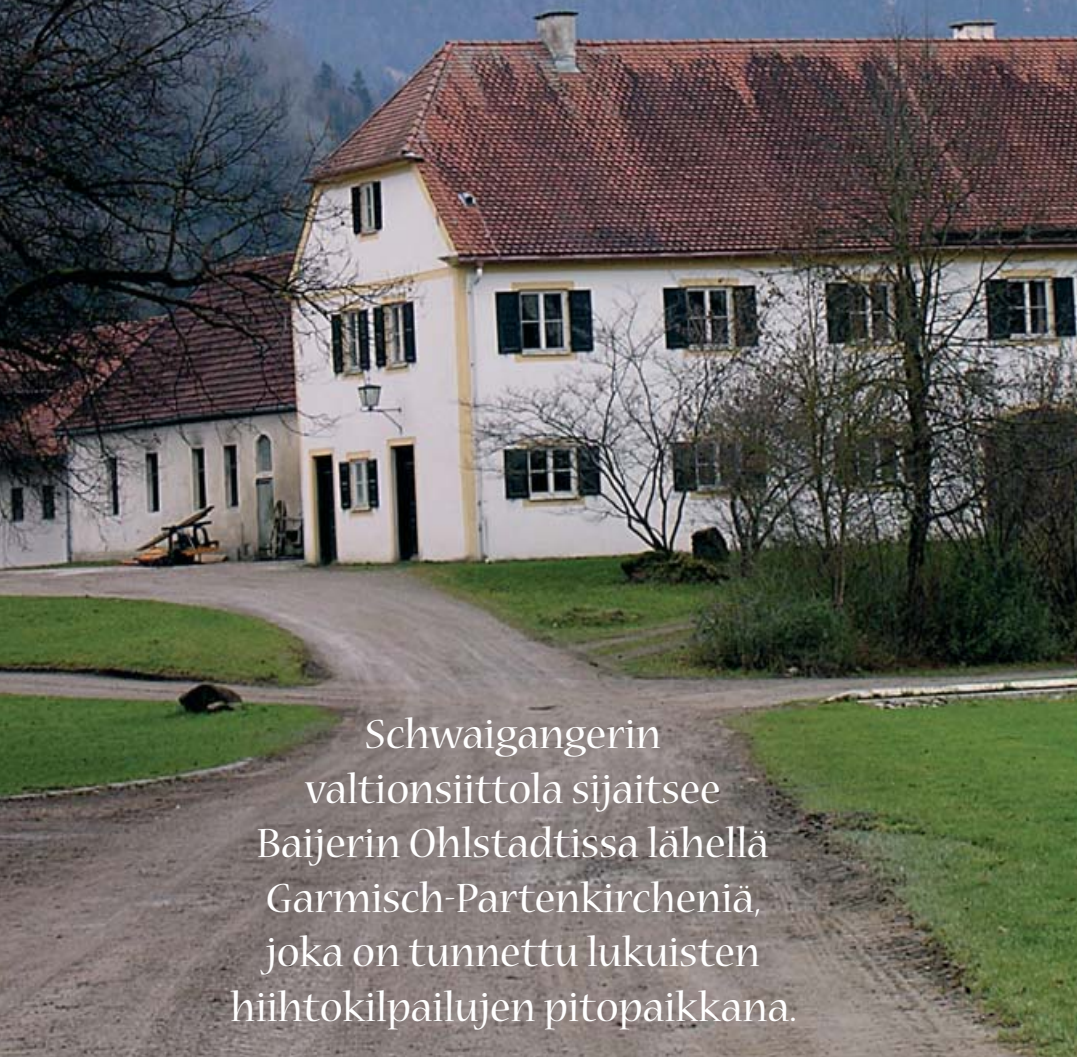

Suoritushevosia Baijerista

Schwaigangerin
valtiosiittola sijaitsee
Baijerin Ohlstadtissa lähellä
Garmisch-Partenkircheniä,
joka on tunnettu lukuisten
hiihtokilpailujen pitopaikkana.

Siittola sijaitsee
upealla paikalla
Alppien kainalossa.

Schwaigangerin historia ulottuu aina vuoteen 955. Tila oli ennen siittolatoiminnan aloittamista mm. ruhtinas Max III siskon, herttuatar Maria Annan kesäresidenssi. Monien vaiheiden jälkeen se tuli 1920 Baijerin osavaltion omistukseen ja sinne perustettiin maatalouden tarpeisiin kylmäverihevossiittola.

Kun Landshutin valtiosiittola vuonna 1980 suljettiin, sen hevoset siirrettiin Schwaigangeriin. Samalla siittola sai valtiosiittolan arvon.

Nykyisin siellä kasvatetaan Baijerin lämminverisiä, haflingereita ja Etelä-Saksan kylmäverisiä.

Schwaigangerin alppityyliset rakennukset ja sitä ympäröivät lumipeitteiset vuoret muodostavat todellisen idyllin. Siittolan alueeseen kuuluu yli 1000 hehtaaria maata. Hevosia siellä on yhteensä 400. Näistä kylmäverisiä ja haflinger oreja on parisenkymmentä. Lämminverisiä tammoja on 40 ja kylmäveri & haflinger tammoja 30.

Työntekijöitä on opiskelijat mukaan lukien vain 35. Suurin osa työnteki-

Rothschild J:n pojan Rautensteinin nimikyltti tallin seinältä.

jöstä asuu siittolan alueella aseman-
sa mukaan joko pienissä taloissa
tai huoneistoissa. Opiskelijat asuvat
asuntolassa.

Alueella on useita yksilöllisiä talli-
rakennuksia ja katettu kävelykone.
Arkisessa ratsastuskäytössä on rat-
sastuskenttä, maastoesterata ja kak-
si maneesia. Isommassa baijerilais-
tyyliin rakennetussa ja lämmitetyssä
maneesissa on 400 istumapaikkaa ja
kiinteä sadetusjärjestelmä. Kilpailut
ja näytökset pidetään kesäkaudella
isolla ulkokentällä.

Baijerin lämminverinen

Nykyinen baijerilainen ratsuhevos-
kasvatus pohjautuu paljolti Hanno-
verin ja Zweibrückin hevosiin. Baije-
rilaisessa hevosessa ei enää juuri ole
paikallista Rottalin hevosta. Jaloutta
ja keveyttä on saatu käyttämällä ja-
lostuksessa täysveristä ja trakehne-
ria. Juuri nyt ollaan keventämässä
ratsuja käyttäen arabia. Baijerilai-
sissa verilinjoissa on mukana paljon
hannoveria ja holsteinia, mutta kos-
ka hevoset syntyvät Baijerin alueella,
niistä tulee Baijerin lämminverisiä.

Baijerin lämminverinen on kooltaan
162 - 175 cm. Värinä on yleisemmin
tummaruunikko, ruunikko, rautias
ja harvemmin kokomusta tai kimo.
Schwaigangerin varsojen joukossa
näimme myös muutaman pinton.
Luonteeltaan baijerilainen on tasa-
painoinen, kestävä, yhteistyöhalui-
nen ja sporttinen yleishevonen.

Tällä hetkellä parhaimmat oriit

Parivuotiaat pihatossaan Alppien juurella.

Schwaigangerissa ovat: Asti Spumante (i. Argentinus, ei. Landfrieden), joka kilpailee estellä vaativissa luokissa ja on mm vuoden 2004 Baijerin estemestari. Thomas Mühbauerin ratsastamana Asti Spumante voitti viime vuoden lopulla Münchenin hallikilpailuissa pääluokan eli Hasseröder Preisin (55.000 euroa).

Rivero II (i. Rautenstein, ii. Rothschild J, ei. Argentan II) kilpailee vaativia koululuokkia.

Pour Plaisir (i. Partout, ei. Weltmeyer) kilpailee sekä koulua että esteitä.

Rautenstein (i. Rothschild J, ei. Furioso II) kilpaili aikanaan vaativaa koulua ja sillä on kolme jalostukseen hyväksyttyä poikaa.

Orien Rivero I, Rivero II ja Rotgoldin isä Rautenstein astuu edelleen Schwaigangerissa. Ellingessä astuva ori Weltenadel (i. Weltmeyer, ei. Landadel) on myös siittolan kasvattaja.

Schwaigangerin orilinjat

Siittolan orikanta edustaa miltei kaikkia merkittäviä orilinjajoja. R-linjaa Raueck I:n ja sen pojan Rauherrin (menestynyt isojen luokkien hypääjä) sekä Rothschild J (i. Ramiro) ja sen pojan Rautensteinin kautta. Rautensteinin pojat Rivero I ja Rivero II ovat olleet menestyksekkäitä kouluratsuja jo nuorten luokista lähtien. Nämä Rautensteinin pojat ovat täysveljiä.

Pilotta edustaa kaksi poikaa ja yksi pojanpoika. Neljällä siittolan oreista taasen virtaa suonissaan Holsteinin L- ja C-linjojen veri. Oldenburgilainen Asti Spumante (i. Argentinus) on erittäin lupaava Abglanz-linjalainen.

Haflingerit

Haflingereja kasvatetaan yleishevostiksi. Lasten ratsuiksi niitä ei lempeästä ulkomuodostaan huolimatta suosittella, sillä ne eivät ole helpompia luonteeltaan. Myös haflingeria on aiemmin kevennetty arabilla. Tästä luovuttiin, koska arabihaflingereilla esiintyi vakavia luonneongelmia. Nykyään haflingerin arabiosuus saa olla hieman yli 6 %.

Etelä-Saksan kylmäverinen

Schwaigangerissa kasvatetaan edelleen myös Etelä-Saksan kylmäverisiä. Niitä käytetään metsätöissä ja yleisötילוissa. Aikaisemmin tämä raskas työhevonen oli välttämätön maatilojen moninaisissa töissä. Schwaiganger, kuten aikanaan myös Celle, tarjosi raskaita orejain ilmaiseksi maanviljelijöiden tammolle. Jos viljelijällä kävi tuuri, hän saattoi saada siittolasta käyttöönsä kantavan tammun. Rodun sallittuja värejä ovat vain liinakko ja tummanruunikko.

Rottaler

Kun aiemmin puhuttiin Baijerin lämminverikasvatuksesta, tarkoitettiin sillä yleensä Rottalin hevosta. Rottalin hevonen polveutui alunperin englantilaisista puoliverisistä, nor-

Rivero II kilpailee kouluratsastuksessa vaativissa luokissa.

Schwaigangerin ori Asti Spumante menestyy upeasti isoilla esteradoilla.

Oritestehin valmistettava ori juoksutuksessa pienellä ulkokentällä.

mannihevosista, Zweibrückenin oreista sekä Clevelandista. Schwaigangerissa vaikuttaa rottaler-ori Elgin. Muut hyväksytyt ovat Mackensen, Moritz, Manketo, Palazzo, Weltenburg. Mielenkiintoisia kuvia ja sukutietoja löytyy www.scherling.org/rottaler.html

Rottalin hevonen on hieman Baijerin lämminveristä massavampi ja niitä on enää erittäin vähän. Varsinkin sukupuhtaita tammoja on vaikea löytää.

Nuorten hevosten kasvatus ja koulutus

Siittolan ensimmäiset varsat syntyvät jo tammikuussa. Vuosittain syntyy kuutisenkymmentä varsaa. Varsominen tapahtuu aina tallissa.

Varsat siirtyvät vieroituksen jälkeen varsapihattoon - orit ja tammot omiin laumoihinsa. Ori-varsoja syntyy yleensä liki kolme kertaa niin paljon kuin tammoja. Ensimmäisen vuoden aikana varsoja totutetaan riimuun ja talutukseen sekä jalkojen nosteluun.

Vuotisina varsat siirtyvät isompaan pihattoon. Oreista ne, joissa ei ole potentiaalia siittosreiksi, ruunataan kaksivuotiaina. Kolmivuotiskaudella nuoria aletaan totuttaa suitsiin, satulaan ja juoksutuksessa käytettäviin apuhijiin. Kun nämä asiat ovat hallinnassa, niitä aletaan juokuttaa ja ajaa pitkin ohjin.

Noin kolme viikkoa kestävän sisäajan jälkeen on vuorossa

selkäännotus, joka tapahtuu perinteisesti tallikäytävällä - samoin kuin ensimmäiset lyhyet ratsastukset. Tallin käytävältä siirrytään vähitellen kentälle ja maneesiin. Maastoon lähdetään parisen viikkoa selkäännotuksen jälkeen. Nuorten hevosten kanssa työskennellään noin 20 minuuttia kerrallaan.

Kolmivuotiaina lupaavimmat orit viedään esitarkastusta varten Müncheniin, jonne kaikki Baijerin alueen orikokelaat kootaan 1972 olympialaisia varten rakennettuihin talleihin. Tänä vuonna kolme Schwaigangerin oria läpäisi esitarkastuksen ja valmistautuu nyt lopulliseen suorituskykytestiin 23 muun orin kanssa.

Schwaiganger on EU-hyväksytty oriasema ja "varsansiementiä" postitetaan sieltä ympäri Saksaa ja muihin maihin.

Menestyneitä Baijerin lämminverisiä

Kansainvälisillä esteradoilla on Baijerin lämminverisiä hienosti menestyneiden joukossa. Camirez B (i. Caratello B, ei. Ramirez) on jo neljännen kerran Baijerin menestyksekkäin estehevonen. Vuodesta 2003 lähtien sitä on ratsastanut Toni Hassmann. Camirez B on ollut myös paljon ulkomaisilla kisa-kentillä ja sen voittosumma on 449.809 euroa.

Baijerin esterankingin kakkonen ja myöskin kansainvälisillä radoilla menestynyt on Wald-

rose (i. Cantus, ei. Wodka), jota ratsastaa Florian Meyer.

Kolmatta sijaa pitää Holger Wenzin ratsastama Racor M (i. Rasso, ei. Cor de la Bryere), joka myöskin on kisannut ulkomailla.

Kouluhevosista menestykseikkäin on myöskin siittosoriina Wadenspannerin siittolassa toimiva ori Weltrang (i. Weltmeyer, ei. Pik Bube I), jota ratsastavat Christine ja Hans-Jörgen Kaltenböck. Weltrangilla on lukuisia sijoituksia ja voittoja jopa GP-tasolla.

Toinen isoissa koulukisoissa menestyjä on Rauko (i. Raueck I, ei. Absinth), jota ratsastaa Ute Kröger-Rück. Rauko keräsi vuonna 2002 eniten rahaa koulukentiltä ja oli vuoden 1999 Rheinin mestari.

Muita menestyjiä on Lord Sinclair (i. Lanciano, ei. Raueck I) voitti vuosina 1997 ja 1998 Bundeschampionaatin. Lord Sinclair on myös oritestivoittaja ja 13 jalostukseen hyväksytyn oriin isä.

Waneco (i. Weltmeyer, ei. Werther) oli vuonna 2001 5-vuotiaiden kouluhevosten maailmanmestaruuskilpailujen kakkonen.

Hevosten myynti

Siittolan hevosia myydään sekä huutokaupassa että tiedustelujen perusteella. Miltei kaikki myyntihevoset ovat omia kasvatteja, joten niiden vaiheet ovat täysin tiedossa. Huutokauppa

pidetään joka vuosi toukokuun ensimmäisenä päivänä.

Tämän vuoden huutokaupassa myytiin 27 ratsua keskihinnan ollessa 10 600 euroa. Kallein hevonen oli ori Contenderin hyvät hyppylahjat omaava lapsenlapsi Colonel (hinta 25 000 euroa), joka myytiin Itävaltaan.

Varsapörssin kallein oli 11 000 euroa maksanut Rock of my Soul. Tämä unelmasuvun jälkeläinen muuttaa vieroituksen jälkeen Bremeriin.

Kaikki varsapörssin 10 varsaa olivat laadukkaita ja niiden keskihinta oli 5.600 euroa. Neljä ratsuhevosta ja kolme varsaa myytiin ulkomaille.

Monipuolinen koulutuslaitos

Schwaigangerissa koulutetaan hevosalouden monipuolisia ammattilaisia. Koulutuksen pääpaino on jalostuksessa ja hevosen pidossa sekä ratsutuksessa. Schwaigangerista valmistuu myös hyväksytyjä keinosiementäjiä. Näiden lisäksi järjestetään valjakkoajokursseja.

Siittolassa järjestetään on myös neljä kuukautta kestäviä kengityskursseja, jotka johtavat sepän ammattituntiin.

Alueella on oma satulasepäntörmä, joka valmistaa siittolan käyttöön valjaita ja korjaa satuloita, suitsia ja muita varusteita. Lisäksi Schwaigangerissa on oma puunseppäntörmä.

**Käyttövaljaat – mallia
satulahuoneen
siisteydestä meille
jokaiselle.**

Schwaiganger on ehdottomasti käymisen arvoinen paikka. Opastettuja kierroksia järjestetään 15.5. - 15.10. välisenä aikana joka tiistai ja torstai klo 13.30 - 15.00 lukuunottamatta juhlapäiviä. Sesonkiaikana kiertokäyntien lisäksi järjestetään kilpailuja ja oriparaateja. Siittolaan pääsee helposti ja kätevästi esim. junalla Münchenistä Bayern-ticketillä. Lippu maksaa 22 euroa ja sillä saa 5 ihmistä matkustaa klo 9.00 - 03.00 koko Baijerin alueella kaikilla yleisillä kulkuneuvoilla.

Hevoskasvatuksen lisäksi Schwaigangerin 'satelliiteissa' kasvatetaan myös karjaa - mm piikullista Murnau-Werdenfeler -rotua sekä lampaita.

Schwaigangerin kotisivut löytyvät osoitteesta www.schwaiganger-bayern.de.

Valtionsiittolat Saksassa

Saksassa on 11 valtionsiittolaa. Celle, Warendorf, Dillenburg, Neustadt/Dosse, Zweibrücken, Moritzburg, Graditz, Radegast/Prussendorf, Schwaiganger, Redefin ja Marbach.

Saksojen yhdistymisen jälkeen (1990) valtionsiittoloiden määrä nousi yhdeksästä yhteentoista. Hallinnollisesti siittolat ovat Maatalousministeriön alaisia. Alun perin siittolat perustettiin siksi, että maanviljelijöillä olisi mahdollisuus käyttää suorituskykytestit läpäisseitä oreja omille tammoilleen. Astutushinnat olivat nimellisiä.

Siittolat toimivat myös koulutuslaitoksena hevosalalle haluaville. Koulutus suunnataan jalostukseen, hevosen pitoon ja ratsutukseen. Sekä ratsuttajien että orien koulutustaso on erittäin korkea. Tämän voi nähdä esim kansallisten kilpailujen tuloslistoilta. Erityisesti valjakkoajo ansaitsee tulla tässä kohden mainituksi.

Siittoloiden toimitiloista pidetään hyvää huolta. Jokainen edustaa oman aikakautensa rakennustyyliä ja ne ovat poikkeuksetta suojeltuja historiallisia kohteita. Niissä vieraillee vuosittain tuhansia ihmisiä.

Englanniksi näistä siittoloista voi lukea lisää vaikka www.horse-gate.com/landgestuete/index.html •